

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 34/2017
12.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Драгана Скока и Љубице Милутиновић, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из ..., поднетом преко пуномоћника Миљинка Бајчете, адвоката из ..., ..., за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда 25 У 15774/14 од 28.10.2016. године, уз учешће Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекције из Београда, као противне странке, у предмету старосне пензије, у нејавној седници већа, одржаној дана 12.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, ПРЕИНАЧАВА** пресуда Управног суда 25 У 15774/14 од 28.10.2016. године, тако што се уважава тужба АА из ..., поништава се закључак Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда, Београд, 02/1 број 801 од 05.11.2014. године и предмет враћа Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекцији фонда Београд на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба АА из ..., поднета против закључка Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда Београд 02/1 број 801 од 05.11.2014. године, којим је одбачен захтев тужиоца за ревизију решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених – Филијале за Град Београд број 181.1-1 7984/06 од 08.11.2006. године, којим је тужиоцу утврђено право на старосну пензију у износу од 13.562,46 динара према навршеном пензијском стажу од 31 године, почев од 08.04.2006. године.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде подносилац истиче да је, по добијеном отказу уговора о раду у Предузећу "ББ", где је био запослен до децембра 1997. године, покренуо спор за заштиту права из радног односа, који је окончан 2012. године. Умеђувремену је 2006. године остварио право на старосну пензију. По добијању правносажне пресуде, којом је предузеће обавезано да му надокнади неисплаћену зараду, у извршном поступку је наплаћена изгубљена зарада, а Фонду ПИО су, у складу са пресудом, уплаћени доприноси за период од 1997. до 2006. године. Од Фонда ПИО је тражио да му се, на основу нових чињеница – судске пресуде и уплате доприноса, изврши корекција решења о пензији, тако, да му се призна стаж утврђен пресудом и покривен плаћеним доприносима. Тужени орган је закључком

одбио његов захтев, а Управни суд је побијаном пресудом тужбу одбио. Сматра да су побијаном пресудом повређени његово право на правично суђење, право на једнаку заштиту права и право на правно средство, као и право на пензијско осигурање. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи, побијану пресуду укине или преиначи, а тужбени орган обавезе да му надокнади трошкове захтева у износу од 60.000,00 динара.

Противна странка, у одговору на захтев, предлаже да суд исти одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, а у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је основан.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилно је тужени орган донео оспорени закључак, из разлога што нису испуњени услови за ревизију поступка прописани одредбом члана 101. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, јер тужилац није изјавио жалбу на наведено решење, а ревизија није извршена у року од три месеца од дана истека рока за жалбу, па се сматра да је ревизија извршена и дата сагласност на то решење.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је Управни суд побијаном пресудом повредио правила поступка на штету подносиоца захтева повредом права на правично суђење, зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије.

Право на правично суђење, гарантовано одредбом члана 32. став 1. Устава, између осталог, гарантује "право на приступ суду", при чему ово право није апсолутно право – оно може бити предмет ограничења, али не може да се ограничи или умањи приступ појединца на такав начин или у толикој мери да се сама суштина права оштети (видети *De Geouffre de la Pradelle* против Француске, пресуда Европског суда за људска права од 16. децембра 1992. године, Серија А, бр. 253-Б, п. 41, став 28). Судска одлука о нечијем праву или обавези мора бити донета у поступку који је спроведен у складу са важећим процесним законом, применом меродавног материјалног права и образложена на уставно-правно прихватљив начин, јер би се у супротном могла сматрати резултатом арбитрарног поступања и одлучивања надлежног суда.

Како је закључком туженог органа одбачен захтев тужиоца за ревизију решења првостепеног органа од 08.11.2006. године из разлога што за ревизију нису испуњени услови из одредбе члана 101. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС" 34/03... 93/12), оспорени закључак је, по налажењу Врховног касационог суда, донет уз повреду одредбе члана 6. став 1. и нарочито става 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" 33/97... 31/01, "Службени гласник РС" 30/10), којом је прописано да, кад овлашћено службено лице, с обзиром на постојеће чињенично стање, сазна или оцени да странка или други учесник у поступку има основа за остварење неког права или правног интереса, упозориће их на то.

Одредбом члана 88. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању је прописано да у поступку из става 1. овог члана Фонд је дужан да осигураницима и корисницима права пружа стручну помоћ, а ставом 1. истог члана Закона је прописано да поступак за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и за утврђивање пензијског стажа покреће се на захтев осигураника, односно на захтев члана породице за остваривање права на породичну пензију.

Право на приступ суду, као сегмент права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава, подразумева и то, да надлежни управни орган омогући лицу о чијем праву расправља да изнесе све чињенице и доказе на којима заснива захтев, при чему орган не сме дозволити да незнање и неукост тог лица буде на штету права које му по закону припада. Управни органи су дужни да поступају по Закону о општем управном поступку када у управним стварима решавају о правима или обавезама неког лица, при чему се странкама мора омогућити да што лакше заштите и остваре своја права и правне интересе тако што ће их орган упозорити да, с обзиром на постојеће чињенично стање, имају основа за остварење неког права или правног интереса. Ово тим пре, што у конкретном случају и Закон о пензијском и инвалидском осигурању обавезује на такво поступање надлежни орган.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у диспозитиву на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима и предмет вратио управном органу на поновно одлучивање, уз претходно поступање сагласно наведеним разлозима.

Имајући у виду наведено, разлози образложења побијане пресуде и закључка туженог органа се не могу прихватити, па је Врховни касациони суд одлучио као у диспозитиву на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима и предмет вратио управном органу, који је дужан да расправи питања на која му је указано овом пресудом.

О захтеву за накнаду трошкова суд није посебно одлучивао, имајући у виду да поступак није окончан.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 12.04.2017. године, Узп 34/2017

**Записничар,
Весна Мраковић, с.р.**

**Председник већа – судија,
Мирјана Ивић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић